

“Şeylerin Sihiri”

Birkaç gündür, uzandığım yerde Orhan Pamuk’un “*Masumiyet Müzesi*” üzerine yazıp, düzenleyip, yayımladığı “*Şeylerin Masumiyeti*” adlı fotoğraflı kitabını -rastgele- karıştırıyorum.

Saniyorum onun bütün romanlarını okudum.

“*Masumiyet Müzesi*” severek, etkilenerek, kendime çok yakın bularak okuduğum bir romandı. Birkaç romanında da bunu hissetmişim.

Daha önce de Pamuk’u tanımak, sohbet etmek fırsatım da olmuştu. Onu Büyükkada’da pek çok kez uzaktan görüp, izledim.

Sevimli biri olduğunu biliyorum. Ama muhteris insan sevmem. Belki de bu yüzden, onun kimi özelliklerini ve onların uzantısı olan bilinen kimi davranışlarını beğenmediğimi söyleyebilirim. Yazılanlar- söylenenler dışında benim kişisel olarak bildiğim nahoş birkaç şey var.

Bunlarla birlikte, çok başarılı bir insan ve iyi bir -betimleme ustası- romancı olduğunu görmemek, söylememek saçmalık olur.

Gerisinde hangi planlı-programlı bir dönem olursa olsun, genç kızlığa geçiş dönemindeki biricik kızı Rüya’sının önünde Nobel Ödülü alışı emsalsiz ve bana göre bir baba için kızına verilebilecek en onur duyulacak armağandı.

Şeyler (nesnelere), insanın onlarla ilişkisi Oğuz Atay’ın da üzerinde düşündüğü, değindiği, aramızda da konuşmuşluğumuz olan bir konudur.

Bu albüm kitabı tekrar karıştırırken, Orhan Pamuk'u 'iç dünyasıyla', bilinen özelliklerinden, romanlarından daha çok kavradığımı, onu daha derin biri olarak sezdiğimi ve sevdiğimi söyleyebilirim.

Sözün gelişi, "eski zengin" dediklerimiz bir avuç insanın elliler, hele altmışlı yıllardaki yaşam biçimleri, şaşkınlıkları (halk diliyle "şaşkalozlukları") için, "Gençliğimde, zenginliklerini bir sorumluluk değil, bir kurnazlık olarak yaşayan bu insanlara hep kızardım" diye yazmış.

Bu *hissin*, bugün çok şeyi özetleyen bir gözlem olduğunu düşündüm: Bunda, kurnazlardan hiçbir zaman haz etmemiş olmamın ve onların bu **fena** kişilik özelliklerini **gizleyebildiklerini** sanmalarının başkalarıyla ilişkilerinde büyük bir **kötülük** olduğuna inanmamın mutlaka payı vardır.

Orhan Pamuk, "Müze, romanın bir resimlemesi olmadığı gibi, roman da müzenin bir açıklaması değildir" demiş.

Bütün kitap, romana, yazılma ve şeyler toplama sürecine, müzeye ve özünde *hepsinin taşıyıcısı aşk'*a dair yazılmış duyarlı ve hüznü bir *hatıra defteri* gibi.

"Hayatımın En Mutlu Anı", "Aşk, Cesaret ve Modernlik" "Kıskançlık", "Artık Bütün Hayatım Seninkine Bağlı", "Bekleme Acısı", "Onu Düşünmediğim Dakika Artık Hiç Yoktu", "Onu Bana Hatırlatan Sokaklar", "Aşk Acımı Yatıştırarak Küçük Bir Umut İçin", "Hayat da Tıpkı Aşk Gibi", "Mutluluk İnsanın Sevdiği Kişiye Yakın Olmasıdır Yalnızca", "Kalkıp Gidememek"...

Bütün bu ara başlıkları aşkı gerçekten yaşamamış, tanımamış biri yazamazdı.

"Müzeler zamanın mekâna dönüşmesidir" denir.

Kitapta, Pamuk'un da, müze ve kendi yarattığı müze konusunda mütevazı olduğunu kaydettiği görüşleri de var. Tümüne katılıyorum.

Hele, nesnelere ile ilgili toplama, biriktirme, bir araya getirme, onlarda anlam bulma, birlikte yaşamadan zevk alma konusunda kitabın yazarını andıran biri olduğum için inançla tekrarlıyorum. Asıl müzeler evlerimizdir.

Bülent Korman
Nisan 2022

